

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

St.prp. nr. 51

(2001–2002)

Om disponering av Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg

*Tilråding fra Olje- og energidepartementet av 22. mars 2002,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Bondevik II)*

1 Innledning og sammendrag

Olje- og energidepartementet legger med dette frem en stortingsproposisjon med tilråding om å fatte beslutning om disponering av Ekofisk-tanken og en tilhørende beskyttelsesvegg. Det er tidligere vedtatt at Ekofisk-tankens overbygning skal fjernes og tas til land. Disponeringsbeslutningen som omhandles i denne proposisjonen knytter seg derfor til Ekofisk-tankens betongunderstell, samt to integrerte dekkstrukturer og en beskyttelsesvegg som også er av betong.

Departementet anbefaler at Ekofisk-tanken samt en tilhørende beskyttelsesvegg etterlates på stedet. Det anbefales også at to integrerte dekkstrukturer, som er montert over tanken, tillates etterlatt for å stabilisere tankstrukturen og sikre adkomst med helikopter ved fremtidige inspeksjoner. Videre anbefales det at tanken blir avmerket på sjøkart, samt at signalutstyr for å trygge skipsfarten og helikoptertrafikken til Ekofisk-feltet installeres.

¹ Kommunal- og regionaldepartementet hadde tidligere det overordnede ansvaret for arbeidsmiljøet og for de sikkerhets- og beredskapsmessige sidene ved petroleumsvirksomheten. Ansvaret ble våren 2001 overført til Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Alternative disponeringsløsninger som innebærer avflytting av konstruksjonen har høy risiko for å mislykkes og representerer uakseptabel høy risiko for skade av installasjoner på Ekofisk-feltet og tap av menneskeliv. Denne vurderingen er basert på risikoanalyser utført av teknisk ekspertise som siden har fått sitt arbeid verifisert av Det Norske Veritas. Oljedirektoratet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet¹ konkluderer også med at risikonivået knyttet til fjerning av tanken og beskyttelsesveggen ligger utenfor akseptable rammer. Dette gjelder sikkerhet for personell under operasjonen og sannsynligheten for å kunne gjennomføre en vellykket operasjon. Ut fra sikkerhetsmessige hensyn anbefaler derfor Arbeids- og administrasjonsdepartementet at tanken etterlates på stedet.

De samlede miljømessige konsekvensene forbundet med å etterlate Ekofisk-tanken er etter Olje- og energidepartementets og Miljøverndepartementets vurdering akseptable. En konsekvensutredning er utarbeidet som en del av avslutningsplanen. Utredningen har vært på høring til aktuelle instanser. I løpet av den offentlige høringsprosessen har det ikke fremkommet forhold som tilsier at den anbefalte løsningen ikke bør gjennomføres.

I henhold til Norges forpliktelser etter konven-

sjonen om beskyttelse av det marine miljø i det nordøstlige Atlanterhavet av 1992 (OSPAR-konvensjonen) har norske myndigheter i forbindelse med disponeringen av Ekofisk-tanken gjennomført en konsultasjonsprosess overfor andre OSPAR-land. Dette er påkrevd når bestemte kategorier offshoreinstallasjoner anbefales etterlatt. Ekofisk-tanken med den tilhørende beskyttelsesveggen omfattes av disse kategoriene. De andre OSPAR-landene har således fått anledning til å uttale seg om den anbefalte disponeringsløsningen. I løpet av konsultasjonsprosessen har ingen land hatt innvendinger mot at Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen etterlates.

Når det kreves at en petroleumsinnretning skal fjernes i medhold av petroleumsloven, skal staten etter nærmere bestemte regler dekke en andel av utgiftene som er direkte knyttet til fjerningsaktiviteter. En beslutning som går ut på at Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen kan etterlates, innebærer derfor at staten ikke pådrar seg direkte kostnader i forbindelse med disponeringen av Ekofisk-tanken.

1.1 Ekofisk-området

Ekofisk-området består av følgende åtte felt: Albuskjell, Cod, Edda, Ekofisk, Eldfisk, Embla, Tor og Vest-Ekofisk. Ekofisk-området ligger i den sørlige delen av Nordsjøen og vanddypet i området er 66–78 meter. Utbyggingen av området har skjedd i flere faser og omfatter nå totalt 30 faste installasjoner. Ekofisk-feltet ble oppdaget i 1969 og startet som det første feltet på norsk sokkel, å produsere olje i 1971. Ekofisk-området ligger i utvinningstillatelse 018 (PL 018). Det har siden 1998 vært flere endringer i rettighetshaverstrukturen i denne utvinningstillatelsen. Ved disponeringen av Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg legges eierstrukturen før Ekofisk II-utbyggingen til grunn, dvs. eierstrukturen per 31.12.1998:

Rettighetshavere i PL 018 per 31.12.1998:

– Phillips Petroleum Company Norway (operatør)	36,960 %
– Fina Production Licenses AS	30,000 %
– Norsk Agip A/S	13,040 %
– Elf Petroleum Norge AS	8,449 %
– Norsk Hydro Produksjon a.s.	6,700 %
– Total Norge A.S	3,547 %
– Den norske stats oljeselskap a.s .	1,000 %
– Saga Petroleum ASA	0,304 %

Ekofisk-tanken, 2/4-T, ble plassert på Ekofisk-feltet i 1973, og er lokalisert i blokk 2/4. Tanken var opprinnelig ment som lagringsplass for olje. I 1975 installerte man en oljerørledning fra Ekofisk til Teesside i England, og Ekofisk-tanken ble dermed overflødig som lagringsplass for olje. Siden 1975 har tanken tjent ulike formål, bl.a. som prosesseringsanlegg og renseanlegg for produsert vann. I 1989 monterte man en beskyttelsesvegg rundt tanken. Veggen skulle beskytte tanken mot stadig større påkjenninger fra bølger. De økte påkjenningene kom som et resultat av at havbunnen på Ekofisk-feltet hadde sunket, og at tanken derfor ikke stakk like høyt opp over havoverflaten som opprinnelig.

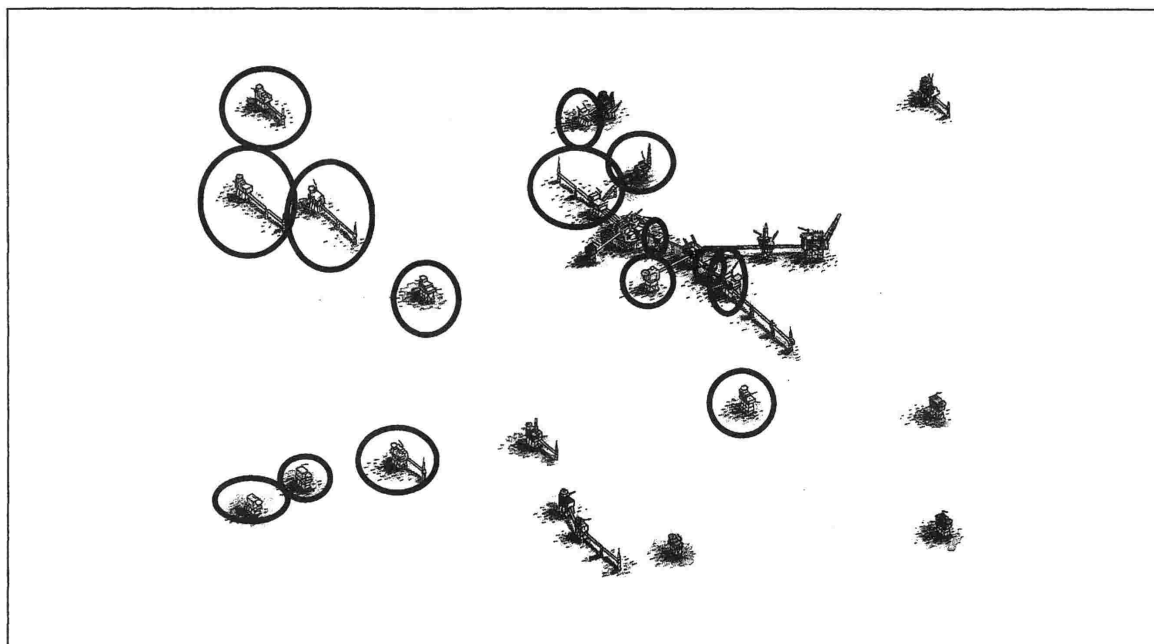
Plan for utbygging og drift av Ekofisk II ble godkjent våren 1994. Utbyggingen omfattet installasjon av to nye plattformer på Ekofisk-senteret: Ekofisk 2/4-X som er en bore- og brønnhodeplattform og Ekofisk 2/4-J som er en prosess- og motaksplattform. Som følge av utbyggingen ble en rekke eksisterende innretninger overflødig og ble enten stengt ned eller planlagt nedstengt i løpet av kort tid. Disse innretningene omtales som Ekofisk I. Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg var blant disse, og har ikke vært i bruk siden 1998.

Selve Ekofisk-senteret består nå av 12 installasjoner. Noen er stengt ned mens andre utgjør et knutepunkt for prosessering og videre transport av olje og gass fra felt i hele den sørlige delen av Nordsjøen.

I tillegg til installasjonene som eies av Ekofisk-tillatelsen finnes det to tredjeparts installasjoner på Ekofisk-senteret. Dette er de to stigerørplattformene 2/4-S og 2/4-G. Plattformene eies av hhv. rettighetshaverne i Statpipe-tillatelsen og Valhall-tillatelsen. Fra Ekofisk-senteret går det en oljerørledning til Teesside og en gassrørledning til Emden. Overbyggingen på 2/4-S ble tatt til land for opphugging og resirkulering sommeren 2001, slik at bare plattformunderstellet står igjen.

1.2 Disponering av utrangerte offshore innretninger i Ekofisk-området, samt myndighetenes behandling

Rettighetshaverne i utvinningstillatelse 018 leverte i oktober 1999 avslutningsplan for en rekke utrangerte innretninger i Ekofisk-området. Planen omfatter utrangerte rørledninger og kabler, utrangerte stålinstallasjoner med tilhørende borekaks og skrot, samt Ekofisk-tanken med tilhørende beskyttelsesvegg.

Figur 1.1: Petroleumsinstallasjoner i Ekofisk-området
 Figuren viser en oversikt over innretninger i Ekofisk-området. Plattformene det er vedtatt at skal fjernes er markert med en ring.

1.2.1 Rørledninger og kabler

Anbefaling om disponering av utrangerte rørledninger og kabler i Ekofisk-området ble lagt frem i St.meld. nr. 47 (1999–00), jf. Innst.S. nr. 29 (2000–01), *Disponering av utrangerte rørledninger og kabler på norsk kontinentalsokkel*. Rørledningene og kablene i Ekofisk-området er tildekket eller nedgravd, og Olje- og energidepartementet har, i samsvar med Stortingets innstilling, vedtatt at disse kan etterlates på stedet.

1.2.2 Stålplattformer, borekaks og skrot

I forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 1 (2000–01), *Olje- og energidepartementet*, ga Stortinget i B.innst.S. nr. 9 (2000–01) Regjeringen fullmakt til å beslutte fjerning av undervannsinstallasjoner, flytende og små faste stålinstallasjoner, samt øverste del av store faste stålinstallasjoner og plattformdekk på betonginstallasjoner, uten at saken fremlegges for Stortinget. Saker som omhandler disponering av betonginstallasjoner og nedreste del av store faste stålinstallasjoner skal imidlertid legges frem for Stortinget.

I medhold av Regjeringens fullmakt ble det den 21. desember 2001 besluttet at 14 stålplattformer, samt Ekofisk-tankens overbygning skal fjernes fra sine lokasjoner offshore og tas til land. Tilsvarende

skal skrot på havbunnen fjernes. Per i dag finnes det ikke disponeringsløsninger for avfallsmateriale fra boring, såkalt borekaks, som synes å være mer hensiktsmessig enn etterlatelse på stedet. Myndighetene har derfor gitt sin tilslutning til at borekaks som stammer fra de aktuelle stålplattformene i Ekofisk-området, kan etterlates.

1.2.3 Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg – OSPAR-prosessen

Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg faller inn under kategorien petroleumsinnretninger, jf. B.innst.S. nr. 9 (2000–01), hvor beslutningen om disponering skal forelegges Stortinget. Olje- og energidepartementet fremmer derfor denne stortingsproposisjonen med tilråding om å fatte beslutning om disponering av Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg.

Det legges til grunn at disponeringen av installasjoner skal skje i overensstemmelse med lov av 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet (petroleumsloven), og i samsvar med Norges forpliktelser i henhold til OSPAR-konvensjonen.

Norge sluttet seg til OSPAR-konvensjonen i 1995. Den 23. juli 1998 vedtok ministermøtet i OSPAR en beslutning (98/3) om disponering av utrangerte offshore installasjoner. Stortinget ga sin tilslutning til beslutningen ved behandling av

St.prp. nr. 8 (1998–99), jf. Innst.S. nr. 80 (1998–99). Vedtaket etablerer et generelt forbud mot disponering til havs av utrangerte offshoreinstallasjoner. Fra forbudet gjelder unntak for visse installasjoner eller deler av installasjoner, dersom en samlet vurdering i det enkelte tilfelle viser at det er overveiende grunner for disponering til havs. Betonginstallasjoner som Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg kvalifiserer for denne typen unntak. OSPAR-beslutningen forutsetter at stater som vurderer disponering til havs må konsultere de andre landene som har knyttet seg til konvensjonen. Det er satt frister for fremsettelse av innvendinger og kommentarer, og for hvordan eventuelle uoverensstemmelser skal håndteres.

I forbindelse med planene om å etterlate Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg til havs, satte norske myndigheter i gang en konsultasjonsprosess i april 2001. Saken ble lagt frem for andre land som har sluttet seg til OSPAR-konvensjonen, av Miljøverndepartementet i samarbeid med Olje- og energidepartementet. På bakgrunn av sikkerhets- og miljøhensyn presenterte departementene en intensjon om å etterlate Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen i klargjort tilstand.

Ingen av landene som har sluttet seg til OSPAR-konvensjonen har kommet med innsigelser til planene om å etterlate tanken og beskyttelsesveggen. Tyske, danske, belgiske og hollandske myndigheter har sendt brev med diverse spørsmål knyttet til disponeringen. Spørsmålene landene stiller er i hovedsak knyttet til kriterier for rengjøring av tanken, merking av tanken og ansvarsforhold ved etterlatelse av tanken. Spørsmålene er besvart av Miljøverndepartementet som er den koordinerende myndighet overfor OSPAR, og det er siden ikke mottatt ytterligere kommentarer.

1.3 Statlig overtakelse av innretninger

Olje- og energidepartementet ønsker ikke å benytte retten, fastsatt i petroleumsløven, til statlig overtakelse av Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg. Det er ikke identifisert muligheter for en lønnsom bruk av installasjonen på et senere tidspunkt.

2 Avslutningsplan for Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg

2.1 Innledning

Tidlig på 90-tallet ble det klart at Ekofisk-senteret trengte en stor ombygging for å imøtekomme effektene fra innsynkning av havbunnen, økende

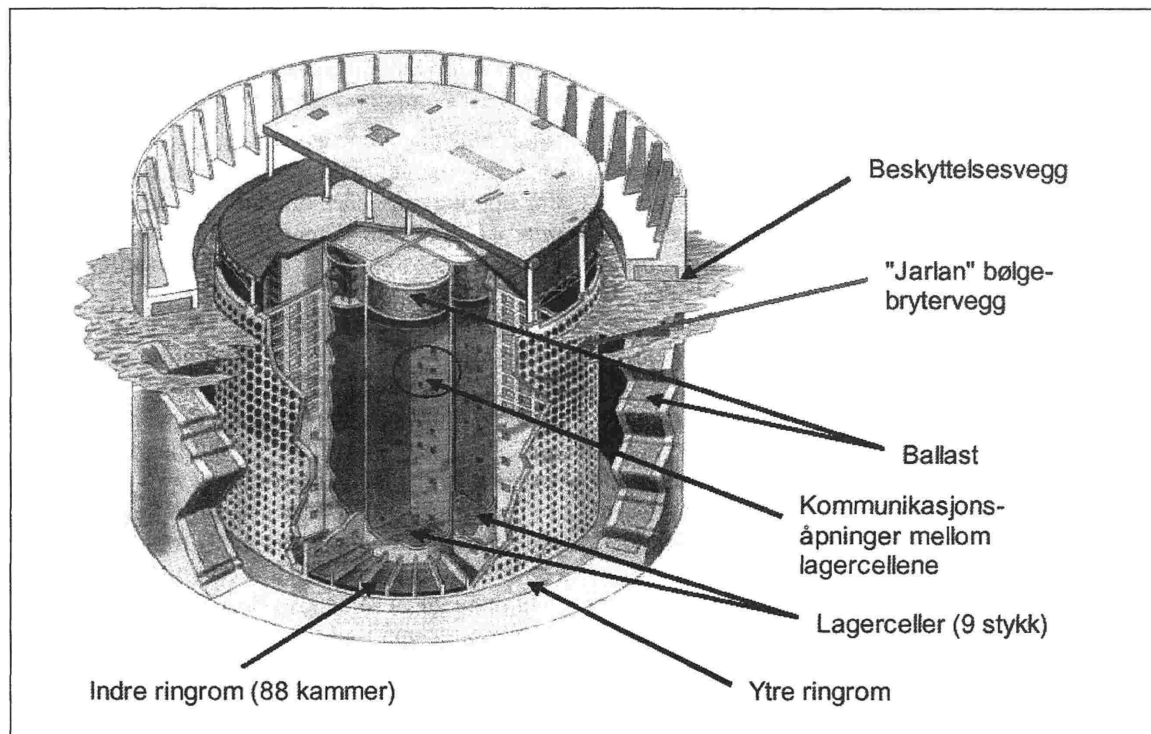
drifts- og vedlikeholdskostnader og for å ivareta et fortsatt akseptabelt sikkerhetsnivå. I forbindelse med ombyggingen av Ekofisk-senteret ble det klart at flere eksisterende innretninger ville bli overflødige. I 1994 ble derfor avslutningsprosjektet for Ekofisk I igangsatt. Det ble nedlagt betydelig innsats og ressurser i å utrede ulike disponeringsalternativer for å kunne anbefale en tilfredsstillende disponeringsløsning. Rettighetshavernes anbefalte løsning fremkommer i avslutningsplanen for Ekofisk I som ble overlevert myndighetene i oktober 1999, samt en revidert plan av april 2001. Når det gjelder forhold knyttet til klargjøring av Ekofisk-tanken før den evt. etterlates, fikk myndighetene overlevert en egen plan i januar 2002.

Operatøren startet arbeidet med avslutningsprosjektet med en idéfase der det ble identifisert ulike forslag til disponering. Gjennom en omfattende prosess med tekniske og vitenskapelige studier ble antall forslag redusert. For å finne frem til de mest aktuelle disponeringsalternativene, og en anbefalt løsning, vurderte rettighetshaverne følgende forhold for hvert enkelt disponeringsalternativ: teknisk gjennomførbarhet, sikkerhetsmessig risiko, miljømessige virkninger, økonomi, virkninger på samfunnet inkludert opinionen og andre brukere av havet, herunder fiskeriene. I avslutningsplanen har rettighetshaverne redegjort for analyser og studier som danner grunnlaget for den anbefalte løsningen.

2.2 Beskrivelse av Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen

Ekofisk-tanken ble konstruert utenfor Stavanger, og utplassert på Ekofisk-feltet i 1973. Den ble opprinnelig konstruert og benyttet som lagerplass for olje. Fra tanken ble oljen lastet over på tankskip, såkalt bøyelasting, og transportert bort fra feltet. Etter at oljerørledningen til Teesside i Storbritannia stod ferdig i 1975 ble bøyelasting overflødig. I tidsrommet 1974 til 1977 ble det bygd et prosesseringsanlegg for olje, gass og våtgass på dekket over lagercellene. Etter 1977 ble lagercellene tatt i bruk for å rense restolje fra produsert vann. I 1989 monterte man en beskyttelsesvegg rundt tanken for å beskytte den mot stadig større påkjenninger fra bølger som følge av innsynkning av havbunnen på Ekofisk-feltet. Etter at Ekofisk II ble satt i drift i august 1998 trengte man ikke lenger å bruke tankcellene til rensing av produsert vann og tanken har ikke vært i bruk siden 1998.

Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen veier ca. 1,1 mill. tonn, hvorav ballast i form av sand og grus utgjør 625.000 tonn. Tanken er 90 meter høy

Figur 2.1: Illustrasjon av Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen

Tegning: Phillips Petroleum Company / Ståle Ådland

og har en diameter på 89 meter. Tilsvarende er beskyttelsesveggen 106 meter høy og har en diameter på 140 meter. Havdypet i området er ca. 78 meter.

Fra sentrum av tanken er det bygget ni lagerceller som har en innvendig høyde på ca. 70 meter. Cellene har et totalt volum på ca. 160 000 m³ eller ca. 1 million fat. Celleveggene er konstruert med hull, slik at væske kan strømme mellom de ulike cellene. Cellene har en seks meter dobbelt bunn. Bunnen er fylt med ballast av betong. Over cellene er det ballastrom som inneholder stein og grus. Den opprinnelige Ekofisk-tanken består for øvrig av et indre ringrom mellom lagercellene og den opprinnelige bølgebryterveggen (Jarlan). Bunnen i det indre ringrommet består av 88 seks meter høye kammer. Det er knappe 23 meter fra lagercelleveggene og ut til den opprinnelige bølgebryterveggen. Lagercellene og den opprinnelige bølgebryterveggen er bundet sammen av rammeverk i det indre ringrommet, jf. figur 2.1.

Overbygningen på Ekofisk-tanken består av ca. 82 forskjellige moduler som til sammen veier om lag 24.000 tonn. De fleste modulene er bygd på feltet etter at Ekofisk-tanken kom på plass i 1973, men noen er bygd på land og siden løftet på plass. Disponeringen av Ekofisk-tankens overbygning er

behandlet av Regjeringen, jf. avsnitt 1.2.2, og det er besluttet at overbygningen minus to dekkstrukturer skal fjernes og tas til land. De ulike modulene er sammenkoblet og plassert på to dekkstrukturer, henholdsvis 14 og 24 meter over taket på lagercellene. Det nederste dekket er en stålkonstruksjon, og dekker hele tankens areal, mens det øverste dekket er av betong, og dekker 60 pst. av tankens areal. Dekkstrukturene planlegges etterlatt for å stabilisere tanken og sikre adkomst med helikopter ifm. inspeksjon og vedlikehold av varslingsutstyr.

Beskyttelsesveggen består av to separate halvdelar som i 1989 ble slept ut og koblet sammen rundt tanken. Avstanden mellom den opprinnelige bølgebryterveggen og beskyttelsesveggen varierer fra ca. 4–7 meter. Beskyttelsesveggen er med andre ord ikke direkte forbundet med selve tanken. Veggen er over 15 meter tykk og inneholder ballast av sand og grus, jf. figur 2.1.

2.3 Disponeringsalternativer og rettighetshavernes anbefalte løsning

I henhold til petroleumsloven § 5–1 skal rettighetshaver legge frem en avslutningsplan to til fem år før en utvinningstillatelse utløper eller oppgis, eller

bruken av en innretning endelig opphører. En avslutningsplan består av en disponeringsdel og en konsekvensutredningsdel.

Olje- og energidepartementet mottok avslutningsplanen for Ekofisk I i oktober 1999, samt en revidert avslutningsplan i april 2001. I avslutningsplanen redegjøres det bl.a. for ulike disponeringsalternativer for Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg og konsekvensene som følger av de ulike alternativene. Avslutningsplanen er et resultat av utredningsarbeider som har pågått i mange år, og hvor forskjellige uavhengige selskap og forskningsinstitusjoner har deltatt. På bakgrunn av en totalvurdering av de ulike disponeringsalternativene for Ekofisk-tanken har rettighetshaverne anbefalt det de mener er den beste disponeringsløsningen. Anbefalingen går ut på at Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen bør etterlates på stedet.

Etter en innledende runde var det i hovedsak tre disponeringsalternativer som pekte seg ut som aktuelle for Ekofisk-tanken. To av disse innebar avflyting av tanken og beskyttelsesveggen, etter at man først hadde knyttet disse sammen. Reversert installasjon, dvs. at beskyttelsesveggen først deles i sine to opprinnelige halvdelene og taues bort, og deretter at selve tanken taues bort for seg selv, ble forkastet. Dette fordi man ikke vil ha nok tid til å gjennomføre hele operasjonen i løpet av en sommersesong. De delene som blir stående igjen vil da høyst sannsynlig bli skadet av vinterstormene i Nordsjøen. Fjerning av tanken og beskyttelsesveggen forutsetter derfor at stuktorene knyttes sammen og heves samtidig. Risikoanalyser i tilknytning til de ulike disponeringsløsningene er gjort av en gruppe tekniske eksperter, og resultatene er senere verifisert av Det Norske Veritas. En nærmere gjennomgang av disponeringsalternativene som er vurdert, følger nedenfor.

2.3.1 Disponeringsløsninger som har vært utredet

Uavhengig av hvilken disponeringsløsning som velges for tanken og beskyttelsesveggen må stuktorene først klargjøres. Dette skal sikre at komponenter i og omkring tanken sikres på en forsvarlig måte. Klargjøringen av tanken, før endelig disponering, vil imidlertid være mer eller mindre identisk uavhengig av hvilket av de nedennevnte disponeringsalternativene man bestemmer seg for. Klargjøringsprosessen vil derfor ikke påvirke valget av disponeringsløsning i nevneverdig grad.

2.3.1.1 Samlet avflyting og transport til land for opphogging og samlet avflyting og deponering på dypt vann

Ved samlet avflyting av tanken og beskyttelsesveggen ville man enten kunne ta innretningen til land for opphogging, eller deponere den ved nedsenkning på dypt vann. Kostnadene for deponering og ilandføring er beregnet til henholdsvis 2,7 og 3,4 mrd. 1999-kroner.

Disponeringsalternativene som innebærer avflyting av tanken har en høy risiko for å mislykkes. Det skyldes i hovedsak tre forhold. For det første kan det tenkes at operasjonen må avbrytes i forberedelsesfasen. En rekke vesentlige forhold omkring avflyting kan ikke verifiseres før etter at første del av forberedelsesarbeidene og en del operasjoner er gjennomført. Inspeksjon og verifikasjon av konstruksjonens tilstand er komplisert, og resultatene vil være usikre. Beregninger viser at investeringer opp i mot 2 mrd. 1999-kroner må gjøres uten at man kan være sikker på om det er mulig å iverksette avflyting. For det andre kan det oppstå en lekkasje under avflyting. Etter en rekke tekniske studier har man kommet til at avflyting først kan gjennomføres etter at tanken og beskyttelsesveggen er murt sammen til en enhet. Andre avflytingsmetoder er uakseptable da disse må gjennomføres over to sommersesonger og gjenværende deler dermed vil være eksponert for vinterstormene i Nordsjøen. I forhold til en mulig lekkasje er den mest kritiske fasen når konstruksjonen skal frigjøres fra havbunnen. Det hydrostatiske trykket er da på sitt høyeste, og konstruksjonens tetthet mot vann vil settes på prøve. Lekkasje kan føre til at avflytingen ikke kan gjennomføres. Å sette ned en skadet konstruksjon vil vanskeliggjøre videre fjerning og kan påvirke annen virksomhet i området. Selv om risiko-reducerende tiltak blir iverksatt, vil usikkerheten fortsatt være høy. Det er i praksis ikke mulig å verifisere flyteevnen av strukturen på forhånd. For det tredje kan strukturen ved avflyting komme til å skade andre installasjoner på Ekofisk-feltet dersom ukontrollert avdrift skulle forekomme under avflytingen. Det nødvendige tidsrommet for å avflytte tanken og taue den til et sikkert område er beregnet til tre døgn. Under tauing kan det oppstå situasjoner som gjør at konstruksjonen må settes ned nær en annen innretning eller den kan kolliderer med en annen innretning. Beregninger som er foretatt viser at risikoen for at ovennevnte forhold skal inntreffe ligger utenfor de rammer operatøren har etablert.

Disponeringsalternativene som innebærer av-

flyting av tanken og beskyttelsesveggen vil utgjøre en sikkerhetsrisiko for involvert personell. Risikoen er knyttet til forberedende og marine operasjoner samt arbeid i forbindelse med enten deponering eller opphugging. I henhold til beregninger som operatøren har fått utført, er sannsynligheten for at menneskeliv kan gå tapt ca. 10 pst. dersom et av disponeringsalternativene som innebærer avflyting blir iverksatt. Sammenholdt med at disponeringsalternativet etterlatelse innebærer en svært lav sannsynlighet for at liv skal gå tapt (tilnærmet lik null), tilsier hensynet til sikkerheten for personell at tanken og beskyttelsesveggen bør etterlates.

2.3.1.2 Etterlatelse på stedet

Denne disponeringsløsningen anbefales av rettighetshaverne og innebærer at Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen etterlates. Videre anbefaler rettighetshaverne at de integrerte dekkstrukturene på selve tanken etterlates. For de øvrige delene av tankens overbygning er det allerede fattet vedtak, jf. avsnitt 1.2.2, som innebærer fjerning.

Anbefalingen om å etterlate tanken er basert på en samlet vurdering av teknisk gjennomførbarhet, inkludert teknisk risiko og sikkerhetsrisiko, miljømessige virkninger, økonomi og økonomisk risiko, virkninger på samfunnet, fiskeriene, andre brukere av havet og opinionen. Kostnadene forbundet med å etterlate tanken og beskyttelsesveggen er svært lave sammenlignet med alternativene som innebærer avflyting, og knytter seg i første rekke til montering og vedlikehold av varslingsutstyr for skipsfart og helikoptertrafikk.

Dersom det besluttes at tanken og beskyttelsesveggen kan etterlates, planlegges det å iverksette en rekke avbøtende tiltak. Disse blir beskrevet under.

A Merking

Ved en eventuell etterlatelse vil tanken bli avmerket på sjøkart, samt at signalutstyr for å trygge skipsfarten, og helikoptertrafikken til Ekofisk-feltet vil bli installert.

B Ansvar og vedlikehold

Ansvar i tilknytning til disponering av innretninger fra petroleumsvirksomheten er regulert av petroleumslovens § 5–4. Av loven følger det at rettighetshaver eller eier er ansvarlig for skade eller ulempe som voldes forsettlig eller uaktsomt i forbindelse med en innretning som er vedtatt etterlatt. Når det

gjelder disponering av Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen vil operatøren på vegne av rettighetshaverne også være ansvarlig for montering, drift og vedlikehold av nødvendig signal- og varslingsutstyr. Det nevnte ansvaret påhviler rettighetshaverne inntil noe annet eventuelt avtales med myndighetene.

Konsesjonsperioden for Ekofisk-tillatelsen utløper i 2028. I denne perioden er det forventet at produksjonen fra Ekofisk vil vedvare og varslingsutstyret kan således holdes under oppsyn kontinuerlig. Etter at aktiviteten på Ekofisk en gang avsluttes planlegges det å overvåke at signalutstyret fungerer via satellittutstyr som plasseres på land.

C Klargjøring for endelig disponering

Hovedmålsettingen for klargjøringen av Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg er at den etterlates i en tilstand som ikke skader miljøet. Det finnes i dag ikke ferdige kriterier eller krav til rengjørings-tilstand. Operatøren Phillips har derfor valgt å ta utgangspunkt i Statens Forurensningstilsyns (SFT) veiledning for klassifisering av miljøkvalitet i fjorder og kystfarvann. Denne tilnærmingen støttes både av Miljøverndepartementet, SFT og Olje- og energidepartementet. Veiledningen angir graden av forurensning i 5 klasser. Klasse 1 omfatter tilstander som er «ubetydelig lite forurenset», mens klasse 5 angir et «meget sterkt forurenset» område. Phillips har satt SFTs klasse 2 som øvre grense for akseptabel forurensning av bunnsedimentene ved Ekofisk-tanken. Grensen innebærer at hvis konsentrasjonen er høyere enn SFTs klasse 2, må det vurderes om tiltak skal iverksettes, og evt. hvilke. I en slik vurdering må iverksetting av tiltak balanseres mot de ressurser og miljøkonsekvenser som selve utførelsen av tiltakene vil medføre. Til sammenligning er SFTs klasse 3 blitt brukt som grenseverdi for iverksettelse av tiltak ved opprydding av fjorder og havner.

I forbindelse med at den anbefalte disponeringsløsningen for Ekofisk-tanken ble lagt frem for OSPAR-landene, utarbeidet operatøren et dokument der det bl.a. ble beskrevet en beslutningsprosess som skulle sikre at etterlatelse av tanken, beskyttelsesveggen og komponenter innenfor og rundt beskyttelsesveggen ivaretar hensynet til miljøet. Ved å følge beslutningsprosessen har operatøren kommet frem til en anbefalt løsning når det gjelder hvordan tanken best kan klargjøres før den evt. etterlates. Denne anbefalingen ble formidlet myndighetene i januar 2002.

Operatørens anbefaling når det gjelder klargjøring av tanken, vil i nært samarbeid med myn-

dighetene og faglig ekspertise, bli gjort gjenstand for revisjoner og oppdateringer. Dette skyldes bl.a. at noe av det utstyret man ønsker å benytte seg av ikke eksisterer per i dag. Man kan derfor ikke utelukke at andre løsninger enn den operatøren anbefaler, vil fremstå som mer rasjonelle ettersom klargjøringsarbeidet skrider frem. Operatøren må derfor i klargjøringsarbeidet informere om avvik fra den anbefalte løsningen og forøvrig holde myndighetene informert slik at klargjøringen for etterlatelse blir gjennomført på en mest mulig forsvarlig måte.

I det følgende gis en beskrivelse av hva som befinner seg innenfor beskyttelsesveggen samt hvilke komponenter som overskrider SFTs klasse 2. I punkt (iii) under presenteres operatørens anbefalte klargjøringsmetode som skal sikre at samtlige komponenter i og omkring tanken blir håndtert på en måte som ivaretar hensynet til miljøet.

(i) Lagercellene

Man anslår at de ni lagercellene i Ekofisk-tanken inneholder til sammen ca. 1.200 m³ olje og voks i et 50 cm tykt lag øverst, deretter ca. 155.000 m³ vann som danner en ca. 67 meter høy søyle, og nederst 1.400 m³ sedimenter som danner et lag med gjennomsnittlig tykkelse på 85 cm. Olje- og vokslaget varierer fra celle til celle. Noen celler har ren olje, mens det i andre er et voksaktig lag. Det øverste laget vil bli fjernet og behandlet etter forskriftene til forurensningsloven, eller bli blandet i produksjonen og sendt til raffinering på land. Prøver som er tatt av vannet i lagercellene, viser at kvaliteten er tilsvarende som for produsert vann som slippes ut i havet under ordinær produksjon, dvs. at hydrokarboninnholdet er mindre enn 40 mg/liter. Vannet inneholder imidlertid store konsentrasjoner av hydrogensulfid, H₂S. H₂S kan innebære en sikkerhetsrisiko for de som skal klargjøre tanken for etterlatelse, og vil derfor bli fjernet. Bunnfallet i cellene stammer fra den perioden Ekofisk-tanken ble brukt som oljeutskiller for produsert vann. Produsert vann fra reservoaret førte i denne perioden med seg oljerester og tungmetaller. Dette har over tid samlet seg som sedimenter i bunnen av lagercellene. Operatøren har tatt prøver av sedimentene der dette var mulig. Sammenholdt med SFTs klasse 2 inneholder cellene for store konsentrasjoner av flere tungmetaller samt et for høyt hydrokarbonnivå. Av disse stoffene utgjør kvikksølv og hydrokarboner den største risikoen for miljøet. Det er ikke påvist polyklorerte bifenyler (PCB) i lagercellene.

(ii) Indre og ytre ringrom

I bunnen av det indre ringrommet ligger det en del sand som ble skylt inn før beskyttelsesveggen kom på plass i 1989. Dette utgjør ca. 3.800 m³. For å forhindre erosjon av havbunnen under beskyttelsesveggen har man i ytre ringrom lagt ned en membran som er dekket med et ca. 4 meter tykt lag grus. Undersøkelser viser at det har lagt seg et slamaktig bunnfall på toppen av denne grusen. I begge ringrommene er det påvist PCB i konsentrasjoner som tilsvarer SFTs klasse 4. PCB stammer sannsynligvis fra maling som er brukt på overbygningene på Ekofisk-tanken før forbudet mot PCB ble innført, og som ved sandblåsing i forbindelse med vedlikehold er kommet på sjøen. I de ca. 10 000–11 000 tonn med sedimenter i de to ringrommene, anslås det å være ca. 1,5–2 kg PCB. I tillegg til PCB, er det i ringrommene registrert konsentrasjoner av tungmetaller samt polyaromatiske hydrokarboner, som overstiger SFTs klasse 2.

Det finnes konvensjonelle metoder for å håndtere enkeltkomponenter som er nevnt i punktene (i) og (ii) ovenfor, og som overstiger SFTs klasse 2. Men når flere av disse komponentene opptrer samtidig, har det for Ekofisk-tankens vedkommende, vist seg at disse metodene ikke er anvendbare. Å finne egnede metoder som sikrer at miljøhensyn blir ivare tatt har derfor vært en utfordring. Basert på den sammensetningen av stoffer som finnes i tankcellene og ringrommene, anbefaler rettighetsaverne den klargjøringsmetoden som beskrives i punkt (iii).

(iii) Operatørens anbefalte klargjøringsmetode for lagercellene, samt indre og ytre ringrom

Ekofisk-tankens lagerceller og ringrom er en kompleks struktur. Dette stiller store krav til den klargjøringsmetoden som skal anvendes. Eksempelvis må flere operasjoner gjennomføres under vann. Operatøren har gjennomført studier for å finne frem til den beste metoden og anbefaler følgende:

- Olje og voks i lagercellene vil bli fjernet. Det vil bli fjernet H₂S fra vannet i lagercellene. Videre vil vannet som etterlates i cellene tilfredsstillende av kravene som i dag stilles til produsert vann.

Operatøren har undersøkt ulike muligheter for å finne den beste miljømessige løsningen for sedimentene som befinner seg i lagercellene og ringrommene. En løsning er å fjerne mest mulig av sedimentene ved bruk av fjernstyrt slamsugings-

teknikk. Dette krever at det utvikles sugestyr som kan senkes til bunnen og derfra suge opp sedimenter til et renseanlegg som står på dekk. I denne prosessen vil store mengder vann følge med opp samtidig som store deler av sedimentene vil bli virvlet opp. I tillegg må vannet som følger med opp på tankdekket separeres og renses for både slam og hydrokarboner før det sendes tilbake til cellene igjen, eller slippes over bord. Slammet og hydrokarboner som separeres eller filtreres fra, kan så transporteres i rør og eventuelt injiseres i en dedikert brønn fra Ekofisk 2/4 X-plattformen. Operatøren anslår kostnaden forbundet med å fjerne så mye sedimenter som mulig, til i overkant av 360 mill. 2001-kroner.

En alternativ løsning er å sikre sedimentene i lagercellene og ringrommene ved å dekke dem til med grus og sand. Man forvisser seg da om at de relativt begrensede mengdene skadelige stoffer som befinner seg i sedimentene, ikke kommer i kontakt med det ytre miljø. Den ytre beskyttelsesveggen er mer enn 14 meter tykk, og man forventer at de nedre delene av veggen vil bestå i mange hundre år. Tildekking vil derfor representere en god miljømessig sikring av sedimentene.

Operatøren understreker at såvel tildekking som oppsuging og injeksjon er akseptable løsninger som har hver sine fordeler og ulemper. Sedimentene i lagercellene stammer opprinnelig fra undergrunnen og injeksjon innebærer at man tilbakefører et materiale dit det hadde sin opprinnelse, nemlig i reservoaret. Sedimentene i ringrommene inneholder stoffer som ikke stammer fra reservoaret. Ved injeksjon vil man dermed tilføre reservoaret stoffer som ikke fantes der opprinnelig. Videre er mengden sediment i ringrommene mye større enn i lagercellene og det er derfor usikkert om det lar seg gjøre å injisere alt.

Etter en samlet vurdering av alle relevante forhold anbefaler operatøren følgende med hensyn til sedimentene i henholdsvis lagercellene og ringrommene:

- Sedimentene i lagercellene fjernes for dernest å bli reinjisert i reservoaret via en brønn på 2/4-X plattformen.
- Sedimentene som befinner seg i ytre og indre ringrom vil bli dekket til med sand og grus, slik at de ikke kommer i kontakt med det ytre miljø.

(iv) Verifisering

Et eget selskap vil bli engasjert av operatøren for å verifisere klargjøringsarbeidet. Denne oppgaven vil bli løst ved at det gjøres inspeksjoner både før

arbeidet starter, mens arbeidet pågår og etter at arbeidet er slutført.

(v) Vitenskapelig gruppe

Det er oppnevnt en uavhengig internasjonal vitenskapelig gruppe som skal følge klargjøringen av tanken og også delta i forarbeidet. Medlemmene i gruppen har spesialkompetanse på marine miljøspørsmål og kommer fra landene Nederland, Tyskland, Skottland og Norge. Gruppens mandat er å representere allmennhetens interesser knyttet til klargjøringen av Ekofisk-tanken. Gruppen vil gi råd både i valg av rengjøringsløsning, under klargjøringsprosessen, og i tolkning av resultatene fra rengjøringen. Gruppen har vært på befaring ute på Ekofisk-tanken.

(vi) Fremdrift

Operatøren har anbefalt det de i dag anser som den optimale miljømessige løsningen. I neste fase vil flere potensielle kontraktører få mulighetene til å utvikle et verktøy som kan benyttes ved fjerning av sedimenter. Denne prosessen vil fortsette frem mot kontraktsinngåelse medio 2002. Det ventes at konstruksjon av spesialutstyr etterfulgt av klargjøring av tankcellene vil være til utgangen av 2004. Det er usikkert om arbeidet med sedimentene i ringrommene kan utføres parallelt med klargjøringen av cellene. Det endelige tidspunktet for etterlatelse av tanken og beskyttelsesveggen er derfor ikke avklart ennå. Det er imidlertid en forutsetning at arbeidet med å etterlate tanken og beskyttelsesveggen i klargjort tilstand, inkludert fjerning av tankens overbygning, skal være gjennomført innen 2008.

3 Konsekvensutredning

3.1 Innledning

I henhold til petroleumsloven § 5–1, jf. forskrift til lov om petroleumsvirksomhet av 27. juni 1997 § 43, har operatøren som en del av avslutningsplanen utarbeidet en konsekvensutredning.

Konsekvensutredningen gir en beskrivelse av hvilke virkninger ulike disponeringsalternativ kan få for nærings- og miljømessige forhold, og hva som kan gjøres for å redusere utslipp knyttet til disponering og avbøte eventuelle skader og ulemper.

Konsekvensutredningen har vært sendt på høring til berørte parter, herunder fylkeskommunale

og kommunale myndigheter, samt interesse- og næringsorganisasjoner. Konsekvensutredningen har også blitt forelagt andre departementer og underliggende direktorater.

3.2 Miljø- og fiskerimessige forhold

3.2.1 Energibruk og utslipp til luft

Med mindre tanken og beskyttelsesveggen tas til land for opphugging vil armeringsjernet som finnes i betongen gå til spille. For å få et realistisk bilde av den totale energibruken og de totale utslippene til luft i forbindelse med de ulike disponeringsalternativene er det derfor beregnet hvor mye energi og hvilke utslipp produksjon av tilsvarende mengder jern som kan gjenvinnes ved opphugging, vil innebære. Man tar således hensyn til den miljøgevinsten som oppnås ved opphugging og materialgjenvinning.

Basert på de beregningene som er utført er det helt klart alternativet som innebærer etterlatelse av tanken og beskyttelsesveggen som gir den laveste energibruken og de minste utslippene av CO₂, NO_x og SO₂ til luft. Operatøren har bl.a. på denne bakgrunn konkludert med at etterlatelse vil være den beste løsningen for miljøet.

3.2.2 Arealbeslag – konsekvenser for fiskerivirksomhet

Ekofisk-tanken ligger i dag innenfor den sikkerhetssonen som er etablert for Ekofisk-senteret. At tanken etterlates vil således først føre til et arealbeslag for fiskeriene etter at petroleumsaktiviteten på Ekofisk-senteret opphører. I henhold til dagens planer vil dette skje en gang etter 2028. Etter at petroleumsvirksomheten på Ekofisk-senteret er avsluttet og dagens installasjoner er fjernet, vil etterlatelse av tanken innebære et lite arealbeslag. Dette vil ha en svært liten negativ effekt på fiskeriene.

3.3 Konsekvenser for skipsfart

At tanken etterlates antas å medføre en moderat risiko for skipskollisjon. Teoretiske beregninger viser at i snitt vil et skip kolliderer med tanken per 90 000 år. For å avbøte på dette, vil det bli påmontert varslings- og navigasjonsutstyr på tanken. Dette utstyret vil bli vedlikeholdt inntil tanken kolliderer.

3.4 Sikkerhetsmessige konsekvenser

For at tanken skal kunne heves fra havbunnen er det en forutsetning at det etableres en vanntett forbindelse mellom Ekofisk-tanken og den tilhørende beskyttelsesveggen ved havbunnen. Slik kan de to strukturene heves samtidig og dernest fjernes fra feltet.

Det er imidlertid mange usikkerhetsfaktorer knyttet til en slik operasjon og sannsynligheten for at et slikt prosjekt må avblåses, selv etter at det er investert milliardbeløp, er stor.

Selv om mer detaljert planlegging hadde resultert i at man teknisk sett kunne klare å koble sammen tanken og beskyttelsesveggen og heve de to strukturene fra havbunnen, ville den neste fasen blitt svært kritisk. Tanken er plassert svært nær andre installasjoner og dersom noe skulle gå galt etter at den er hevet fra havbunnen, vil det kunne medføre store materielle tap og i verste fall tap av menneskeliv.

Disponeringsalternativene som innebærer at tanken fjernes og enten deponeres på dypt vann eller tas til land for gjenvinning, innebærer et stort antall arbeidstimer sammenlignet med alternativet etterlatelse. Fordi mye av dette merarbeidet må utføres til havs utgjør den ekstra arbeidsbelastningen en ekstra sikkerhetsrisiko. For disponeringsalternativene som innebærer avflytting er sannsynligheten for at menneskeliv kan gå tapt beregnet til ca. 10 pst. For alternativet som innebærer etterlatelse er den tilsvarende sannsynligheten tilnærmet lik null. Hensynet til sikkerheten for personell tilsier derfor at tanken bør etterlates.

3.5 Høringsuttalelser

I det følgende gis et tematisk sammendrag av høringsinstansenes kommentarer vedrørende disponeringen av Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg. Olje- og energidepartementet har formidlet høringsuttalelsene til operatøren. Operatørens og Olje- og energidepartementets kommentarer er gjengitt der det er relevant.

3.5.1 Kulturminner

Riksantikvaren anmoder rettighetshaverne om å ta initiativ til et prosjekt for å dokumentere Ekofisk I som teknisk industrielt kulturminne fra nyere tid.

Diplomstudent Halfdan Kjetland ved Bergen Arkitektskole påpeker at beslutningene om disponering må tas ut ifra en vurdering av kulturelle forhold, i tillegg til tekniske, sikkerhetsmessige, miljømessige og økonomiske forhold.

Operatøren har igangsatt et prosjekt i samarbeid med bl.a. Riksantikvaren og Oljemuseet i Stavanger for å dokumentere Ekofisk I som kulturminne.

3.5.2 Merking

Forsvarsdepartementet forutsetter at eventuelle etterlatte objekter blir behørig merket i sjøkartene.

Operatøren har opplyst at de vil være pådriver for at slik merking i sjøkartene blir iverksatt.

3.5.3 Forsøpling

Direktoratet for naturforvaltning (DN) stiller seg negativ til etterlatelse av alle former for utrangerte oljeinstallasjoner på havbunnen. DN uttaler at «etterlatelse av betongtanken ... bryter således med vår generelle grunnholdning om at havbunnen ikke skal benyttes som et deponi for avfall etter menneskelig virksomhet.»

Norges Naturvernforbund er uenige i rettighets-havernes foreslåtte disponeringsløsning, og argumenterer for alternativet hvor tanken flyttes til land for gjenbruk, og overbygningen fjernes ved land for materialgjenvinning. Forbundet legger stor vekt på prinsippet om å unngå å etterlate noe på havbunnen som ikke var der i utgangspunktet.

Operatøren bemerker at *Direktoratet for naturforvaltning* og *Norges Naturvernforbund* ensidig har valgt å legge vekt på forsøplingselementet i miljøbegrepet. I operatørens evaluering av alternative disponeringsløsninger har et mye videre miljøbegrep vært utgangspunktet. Dette miljøbegrepet inkluderer også totalt energiforbruk, utslipp til luft, sjø, vann og grunn, fysiske virkninger/effekt på habitat, estetiske virkninger samt avfall/resursutnyttelse. Dette er gjort for å skape grunnlag for en helhetlig vurdering av miljøkonsekvensene. Videre er de forskjellige alternativene vurdert og evaluert ut fra en samlet vurdering. I tillegg til et bredt miljøkriterium, omfatter vurderingen forhold som sikkerhet, kostnader, fiskeriinteresser og skipstrafikken. Det er ut fra denne samlede vurderingen at operatøren har fremmet sin anbefaling.

3.5.4 Lavradioaktiv avleiring

Havforskningsinstituttet formoder at eventuell avleiring av lavradioaktivt materiale finnes på installasjonen, og de regner med at dette avfallet behandles i henhold til regelverket.

Operatøren opplyser at det ikke er registrert radioaktivitet klassifisert som radioaktive avleirin-

ger (Scale), iht. Statens Stråleverns grenseverdier, i sedimentene i tanken. Det er imidlertid registrert en viss radioaktivitet og operatøren vil derfor etablere rutiner for prøvetaking og overvåking av radioaktivitet ved klargjøringsarbeidet med tanken. Aktiviteten som er registrert kommer fra radioaktive isotoper som stammer fra Ekofisk-feltets reservoar.

3.5.5 Rengjøring og beredskapstiltak

Statens forurensningstilsyn (SFT) vektlegger at rengjøring av installasjonen bør inngå i konsekvensutredningen, herunder også en beskrivelse av rengjøringsprosessene og den risiko for akutt forurensning som kan oppstå. I forbindelse med risiko for akutt forurensning mener SFT at beredskapstiltak bør beskrives.

Operatøren har valgt å ta utgangspunkt i SFT sin veiledning for klassifisering av miljøkvalitet i fjorder og kystfarvann. Denne tilnærmingen støttes av både Miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet. I avsnitt 2.3.1 er det redegjort nærmere for utfordringer knyttet til klargjøring av tanken før den evt. etterlates. Operatøren opplyser videre om at beredskapstiltak knyttet til rengjøring dekkes av eksisterende beredskapsplan.

3.5.6 Forhold til internasjonale forpliktelser

Miljøverndepartementet (MD) anser at den foreliggende konsekvensutredningen gir et grundig bilde av konsekvensene av de ulike disponeringsalternativene. Generelt mener MD at innretninger på sokkelen skal fjernes, men etter en totalvurdering av de miljømessige og samfunnsmessige konsekvensene, kan likevel andre disponeringsalternativer være aktuelle, såfremt de er i tråd med våre forpliktelser etter OSPAR-konvensjonen.

Olje- og energidepartementet vil understreke at forslaget til disponering som legges frem for Stortinget er i tråd med våre forpliktelser overfor OSPAR-konvensjonen. Det vises til at Miljøverndepartementet basert på en totalvurdering anbefaler disponeringsløsningen som innebærer at Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen etterlates, jf. kapittel 5.

3.5.7 Andre forhold

Fiskeridepartementet poengterer at konsekvensutredningen er blitt fremlagt på en grei og oversikkelig måte og med utførlig og tydelig behandling av problemområder og løsningsalternativer av de om-

råder som inngår i fiskeriforvaltningen. Etter Fiskeridepartementets mening ivaretar den anbefalte løsning forhold av betydning for at havmiljøet ivaretas.

Oljedirektoratet fremhever at omfanget og kvaliteten på arbeidet fra rettighetshaverne i konsekvensutredningen er tilfredsstillende.

Fiskeridirektoratet og *Kystverket* har ingen merknader til den foreslåtte disponeringsløsningen.

4 Arbeids- og administrasjonsdepartementets vurdering og anbefaling

Arbeids- og administrasjonsdepartementet har innhentet uttalelser fra *Oljedirektoratet* når det gjelder sikkerhetsmessige forhold i tilknytning til disponeringen av Ekofisk-tanken. Forhold av særlig sikkerhetsmessig betydning er nærmere omtalt i avsnittene 2.3 og 3.4. *Oljedirektoratet* anser sikkerheten for personell, miljø og økonomiske verdier i forbindelse med operatørens anbefalte løsning å være ivaretatt innenfor akseptable rammer. På denne bakgrunn anbefaler Arbeids- og administrasjonsdepartementet ut fra sikkerhetsmessige hensyn at Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg etterlates på stedet og at installasjonen klargjøres i henhold til operatørens anbefaling.

5 Olje- og energidepartementets vurdering og anbefaling

Vedtak om disponering skal fattes i overensstemmelse med kap. 5 i petroleumsloven og OSPAR-konvensjonen av 1992. I henhold til OSPAR-beslutningen av 1998 om disponering av utrangerte offshore installasjoner, jf. St.prp. nr. 8 (1998–99), kan man gitt visse kriterier, gi unntak fra det generelle forbudet mot etterlatelse av offshoreinstallasjoner. Norske myndigheter har konsultert de andre OSPAR-landene, slik beslutningen krever dersom man vurderer å innvilge et slikt unntak. Det har i løpet av konsultasjonsprosessen ikke kommet noen innsigelser mot at Ekofisk-tanken samt beskyttelsesveggen etterlates.

I henhold til retningslinjene vedrørende disponering av store betonginstallasjoner i St.prp. nr. 1 (2000–01), *Olje- og energidepartementet*, og B.innst.S. nr. 9 (2000–01) skal Olje- og energidepartementet bl.a. forelegge disponeringssaker som omfatter betonginstallasjoner for Stortinget.

Basert på en totalvurdering der man har tatt

hensyn til risikovurderinger, miljø, andre brukere av havet, samt fjerningskostnader slutter Olje- og energidepartementet, Miljøverndepartementet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet seg til den anbefalte disponeringsløsningen som innebærer at Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen etterlates i klargjort tilstand.

I vurderingen som er foretatt er det lagt vekt på at heving av tanken og beskyttelsesveggen vil innebære en uakseptabel risiko for personell og petroleumsinnretninger som er i drift. Videre innebærer den anbefalte løsningen lavere totalt energiforbruk og mindre utslipp til luft i form av CO₂, NO_x og SO₂ enn de andre disponeringsalternativene som er utredet. Kostnadene ved den anbefalte løsningen er lavere enn ved alternativene, og ved å utplassere varslingsutstyr samt å merke tanken på sjøkart, vil sikkerheten til andre brukere av havet bli ivaretatt innenfor akseptable rammer.

Olje- og energidepartementet slutter seg derfor til rettighetshavernes anbefalte disponeringsløsning og anbefaler at Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen etterlates på følgende vilkår:

- Tanken skal avmerkes på aktuelle sjøkart
- Det skal installeres varslingsutstyr og slikt utstyr skal vedlikeholdes
- Tanken skal klargjøres før den etterlates iht. beskrivelsen i avsnitt 2.3.1 med mindre noe annet avtales med Olje- og energidepartementet. Klargjøringsarbeidet skal siden verifiseres av en uavhengig part

6 Statens andel av kostnadene

Dersom det kreves at en innretning bruk til utvinning eller rørledningsstransport av petroleum skal fjernes, vil staten yte direkte tilskudd til dekning av en andel av fjerningsutgiftene i henhold til fjerningstilskuddsloven.

Dersom Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen etterlates til havs innebærer det at staten ikke vil pådra seg fjerningskostnader.

Olje- og energidepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om disponering av Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg.

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om disponering av Ekofisk-tanken med beskyttelsesvegg i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag
til vedtak om disponering av Ekofisk-tanken med
beskyttelsesvegg

I
Stortinget samtykker i at Kongen kan godkjenne operatørens anbefalte disponeringsløsning når det

gjelder Ekofisk-tanken og beskyttelsesveggen i samsvar med Olje- og energidepartementets anbefaling.
